

Slutrapport Förstudie Hästprojekt

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Mål	2
Behov	2
Anläggning	2
Veterinärmottagning	2
Banorna på stallområdet	3
Infrastruktur	3
Betesmarker	3
Lösdriftsanläggning	3
Stallplaster	3
Hästransportparkering	3
Förstående för flickor/kvinnor/ungdomars engagemang	4
Inventering	4
Företag	4
Föreningar	4
Hästantal	4
Syfte	5
Genomförande	5
Positiva effekter	6
Erfarenheter till nytta för andra	6
Medverkande	6
Vad som inte gått som planerat/svårigheter	6
Miljö & hållbar utveckling	7
Kompetensutveckling	7
Mätbara resultat	7
Resultatspridning	7
Andra aktörer	7
Slutord och slutsatser	7

Taktisk Utveckling För Framtida Equusverksamhet

Sida 1 av 8

Landsbygdsrådet Gellivare**Postadress**

Postgatan 1
982 31 GÄLLIVARE
SWEDEN

Besöksadress

Postgatan 1
GÄLLIVARE
SWEDEN

Telefon/Internet

Nat. 0970 - 786 15
Mobil: 070 - 380 86 15
www.landsbygden.org

Telefax/E-post

Nat. 0970 - 786 15

kontoret@landsbygden.org

Journal nr: 2009-6168

Kund nr: BD 4897

Projektnamn: Förstudie Hästprojekt

Stödmottagare: Landsbygdsrådet Gällivare

Projektledare: Annika Hagstedt tel: 070 – 380 86 15

Projekt tid: 2009-12-01 tom 2010-09-30

Bakgrund

I Gällivare kommun finns många hästföreningar med olika inriktning och ett stort antal hästar. Hästen engagerar ett stort antal människor, framförallt barn, ungdomar och kvinnor. I dag finns två ridhus samt två utebanor på Ridklubben Dundrets anläggning i Gällivare. Tyvärr är ridhusen väldigt uppbokade för ridklubbens egna aktiviteter. Privatpersoner har bara tillgång till dessa sena kvällar, föreningarna har möjlighet att boka ett av ridhusen för helgkurser, tyvärr inte i den utsträckning som täcker behovet. Vissa föreningar har inte alls tillträde till ridhusen och har svårt att hålla kurser. Banorna är dåligt eller inte skottade alls vintertid, dessutom är det bara en bana som har belysning. Behovet av en gemensam anläggning är stort i kommunen då hästantalet ökar konstant. Folk är i ett trängande behov av stallplatser, träningsmöjligheter och möjlighet till personliga möten för utbyte av kunskap.

Mål

Att analysera och kartlägga vilka behov som finns för att utveckla ridanläggningen till en mötesplats och hästcentrum i Gällivare kommun.

Behov

Följande behov finns i kommunen.

Anläggning

Ett fristående ridhus, med fristående menas att det inte ska vara kopplad till den befintliga ridskoleverksamheten utan till för föreningar, företag och privatpersoner att hyra in sig i. En utbildningslokal där gemensamma utbildningar kan hållas samt hyras ut till företag och föreningar. Många av de kurser/utbildningar som de olika föreningarna och företagen håller idag är till nytta oavsett vilken inriktning man har på sin ridning. Detta skulle dessutom öka gemenskapen mellan de olika disciplinerna, fler samarrangemang kan på så sätt hållas.

Veterinärmottagning med ett par gästboxar, undersökningsrum, hältutredningsgång, tvångsspilta samt digital röntgenutrustning. Detta skulle göra att fler åtgärder kan utföras i kommunen. De som bor på landsbygden skulle kunna ta med sig hästen in till tätorten för vaccinationer, tandraspningar eller enklare ingrepp och hästen kan sedan stå i en gästbox tills det är dags för hemfärd.

Landsbygdsrådet Gällivare

Postadress

Postgatan 1
982 31 GÄLLIVARE
SWEDEN

Besöksadress

Postgatan 1
GÄLLIVARE
SWEDEN

Telefon/Internet

Nat. 0970 - 786 15
Mobil: 070 – 380 86 15
www.landsbygden.org

Telefax/E-post

Nat. 0970 – 786 15

kontoret@landsbygden.org

Banorna på stallområdet

Runt ridklubbens hoppbana ligger Bifrost Islandshästförenings ovalbana, här behöver man belysning så att man kan nyttja banorna även den mörka tiden. Ovalbanan behöver utrustas med ytterstängsel, bättre läktarplatser samt att passbanan som ligger på ridstigen behöver breddas och förses med nytt underlag. Man måste även sätta upp ett stängsel mot Parkgatsleden, så att om någon häst kommer lös kan den inte ta sig upp på den trafikerade vägen. Det behövs även en eller ett par rundcoraller/longeringsvolter. Bygdemedelsansökan om detta är inlämnad.

Infrastruktur

Fler ridvägar som knyter ihop samhällets olika stall så att man på ett enkelt sätt kan ta sig till varandra och även ut på Hermelins ridled som utgår från Nattavaaravägen och korsar hela kommunen ner till Råneå. Även ridvägar som knyter ihop byar som inte ligger intill Hermelins ridled. De byar som ligger i närhet till andra byar där det finns hästar, saknar bilfria vägar att ta sig till varandra, idag är man hänvisad till de stora bilvägarna; E45 & E10. För detta har vi fått projektstöd från Leader Polaris och driver projektet Stigfinnaren.

Åtgärder på den befintliga ridstigen intill stallområdet. På denna behövs det slyröjas, läggas nytt underlag eftersom den idag är full med stubbar, stenar och håligheter efter ca 20 års nötning. Det finns också ett stort behov av belysning för säkrare ridning under den mörka perioden. Att även komma tillrätta med problemen med motortrafik så som skotrar, crossar och fyrhjulingar som använder denna ridstig som racerbana. Ansökan om bygdemedel för att rusta upp och belysa stigen är inlämnad.

Betesmarker

Många av de hästägare som har sina hästar i tätorten efterlyser betesmark till sina hästar sommartid. Det finns många ängar på landsbygden som idag bara växer igen. Här skulle man kunna anordna sommarbetesmarker för hästar och även på så sätt hålla landskapet öppet.

Lösdriftsanläggning

Behovet av att hålla hästar på lösdrift bara ökar. Det finns många unghästar som idag står på för små ytor och ägarna önskar att kunna hålla dessa ihop med andra hästar i lösdriftsanläggningar.

Stallplatser

Många har även påtalat bristen på stallplatser i kommunen. Det är på gång nya stallplatser ute hos en företagare, men dessa är redan uppbokade trots att de inte ännu är färdigbyggda. Även mark för att anlägga nya stallar efterfrågas.

Hästtransportparkering

En transportparkering under tak där man kan hyra en plats för förvaring av sin hästtransport. Många har idag inte möjlighet att ha transporten hemma eller intill stallet.

Förståelse för flickor/kvinnor/ungdomars engagemang

Ridning är en kvinnodominerad aktivitet och stallen fostrar många flickor till självständiga kvinnor. Hästar har alltid spelat en stor roll i vårt samhälle, först som arbetsredskap och nu som fritidsintresse och rekreation, även inom rehabilitering har man sett hästarnas nytta. För flickor fyller stallet och hästarna en viktig funktion på fritiden. Många anser att förståelse från tjänstemän, politiker och icke hästintresserade saknas.

Inventering

Företag

Av den inventering som gjorts när det gäller företag så finns det i dag:

En sadelmakare, två hästsportsbutiker, två som säljer kraftfoder, en som säljer egenodlat grovfoder.

Det finns tre företagare som håller på med avel och uppfödning, två som har uthyrning av stallplatser och lösdrift, två ridskolor var av en i föreningsform samt en företagare som även bedriver turistverksamhet. En som använder hästen som behandlingsform.

Vad man saknar i kommunen är:

Utbildad hovslagare, tränare till de flera av disciplinerna, större sortiment i hästsportsbutikerna, stallplatser och lösdriftsplatser.

Föreningar

Det har framkommit att följande föreningar verkar i kommunen;

Ridklubben Dundret, Midnattssolens Westernryttare, AndraSidans Ryttarsällskap, Bifrosts Islandshästförening, Småstallarnas samfällighetsförening, Akademiskaryttarna samt körsällskap.

Det gemensamma behovet för dessa är en anläggning som inte är förenings- eller verksamhetsbunden. D.v.s. mer tillgänglig.

Hästantal

Att fastställa hästantalet visade sig var mycket svårt eftersom förändringar sker kontinuerligt.

Vi uppskattar dock att det finns ca 225 hästar i kommunen uppdelade på följande platser:

Tätorten: ca 135 st

Landsbygden: ca 90 st

I tätorten finns ca 90 av hästarna på Stallområdet.

Medlemsantalet i föreningarna har vi inte fått fram några siffror på.

Syfte

Att förarbetet ska lägga grund för ett flerårigt arbete med att fylla de behov som finns för att utveckla hästverksamheten inom Gällivare kommun.

Genomförande

Flertalet kontakter med föreningar, företag, privatpersoner samt representanter från Gällivare Kommun via besök, möten och telefonsamtal. Träff med Marlene Hagenrud som arbetade i projektet Grön Framtidsgård via LRF.

Webbsida på www.landsbygden.org/hast där information om projektet löpande lagts ut.

Intervjuer i radio samt i Norrbottens Kuriren och NSD:

- 2010-01-12 - Reportage på SR Norrbotten:
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=98&artikel=3365262>
- 2010-01-04 - Artikel i Norrbottens Kuriren:
<http://www.kuriren.nu/lokalt/?ort=360849&articleid=5209954>
- 2010-01-02 - Artikel i NSD:
<http://www.nsd.se/familjeliv/artikel.aspx?ArticleId=5095795#fank5096222>

Enkäter lades ut på hemsidan samt delades ut till företag och föreningar för vidare förmedling.

Svarsfrekvensen var högst bland företagen och privathästägarna. Tyvärr svarade inte så många ryttare utan egna hästar på enkäterna som vi önskat. Det gav ändå en fingervisning om vilka behov som finns i kommunen.

Vi genomförde en Clinic med Lars Lindvall, tränare och hovslagare från Kalix, i slutet på januari. Detta har resulterat i att fler ekipage anmält sig till träning för Lasse.

Ett möte på Ridklubben Dundret om deras framtid skedde även det i slutet på januari, tyvärr visar inte ridklubben större intresse av att medverka i projektet.

I februari anordnades ett öppet möte på Välkommaskolan i Malmberget, tyvärr var det glest med deltagare, men de som kom hade många bra idéer och förslag.

I mars träffade vi representanter från kommunen för en dialog om hur de ställer sig till ett framtida Hästcenter, vi fick många positiva reaktioner. Inom kommunen säger man att man vill satsa mer på tjejer och säger att *"Hästsport och ridverksamhet har en hög prioritet i kommunen eftersom man efterstavar en hög attraktivitet för flickor."*

I början på maj åkte vi till Boden och träffade Per-Ulf Sandström som leder Bodens hästprojekt. Han poängterade vikten av att kommunens politiker och tjänstemän är positiva till ett hästprojekt för att detta inte ska dras i långbänk. Vi noterade att vi tänkte rätt lika i våra projekt trots att deras anläggning vänder sig mer mot travhästar och den vi planerar anpassas för alla. Vi var båda överens om att hästnäringen skapar jobb, håller landskapen öppna och ger en meningsfull fritidssysselsättning.

Samtidigt som förstudien pågått har det arbetats med ett helhetsgrepp för Stallområdet med utökning av befintliga hagar, mer mark för hästverksamhet, uppbyggnad av vindskydd i hagarna samt fristående hö/spånbodarna för de privatstallar som står på området. I och med att planen ritas om så tar man även med placering av ett framtida Hästcenter i kommunen. Möten, mail och telefonkontakter har skett mellan projektet, kommunen och konsultföretaget WSP samhällsbyggnad som arbetar med den nya planen för såväl Stallområdet som de tilltänkta handelstomterna i området.

Positiva effekter

Förutom det som framkommit ovan så har många problem blivit synliga även för gemene man. Detta innebär en möjlighet att åtgärda dem så att sura miner byts mot gott samarbete. Detta kommer att gagna aktiviteter där hästen står i centrum. Genom förstudien har vi uppmärksammat att även Norrbotten måste hänga med i den hästutveckling som pågår i övriga Sverige. Genom förstudien har flera nya projekt blommat upp med nya samarbetsformer. Projektet Stigfinnaren är ett Leader projekt som just nu genomförs i kommunen. Projektet går ut på att identifiera ridvägar på landsbygden. En ansökan om bygdemedel för att rusta upp och belysa ridstigen ligger nu på kommunens bord för granskning.

Erfarenheter till nytta för andra

Vi har sett ett ökat intresse från allmänheten om hur Hästprojektet framskridit.

Medverkande

Nätverksgrupp med representanter från; Landsbygdsrådet, Småstallsområdet, Midnattsolsens Westernryttare, Akademiska ryttarna, Bifrost Islandshästförening, Hästen i behandling, veterinärerna, Andra Sidans Ryttarsällskap. Samt dialoger med hästföretagarna.

Vad som inte gått som planerat/svårigheter

Kommunala beslut tar alldeles för lång tid. Det har varit svårt att få med Ridklubben Dundret som en samarbetspartner i projektet. Vi hoppas nu när deras egna problem blir lösta, att det blir ett utökat samarbete.

Vi fick inte in så många svar på enkäterna från ryttare som inte har egna hästar, som vi önskat.

Miljö & hållbar utveckling

Vi har använt oss av webben så långt det går att sprida information. Det kommande Hästcentret kommer starkt att präglas av miljötänk.

Ett Hästcenter med en veterinär mottagning, spar pengar och miljö genom kortare transportsträckor. Idag är hästägarna tvingade att åka till Boden eller Finland även för mindre operationer/undersökningar. Även friska hästar som behöver röntgenundersökningar vid exempelvis försäljning är idag hänvisade till något av ovanstående ställen.

Kompetensutveckling

I förstudien har det framkommit ett starkt behov av kompetensutveckling bland så väl företagare som privatpersoner. Detta ser vi som en möjlighet till ett ytterligare projekt.

Mätbara resultat

Kan ses i de inlämnade & kommande ansökningarna om nya projekt. Svårt att fylla i enligt mall eftersom detta är en förstudie.

Resultatspridning

Via webben, personliga möten, offentliga träffar samt via broschyren som skickas som bilaga.

Andra aktörer

Andra aktörer som kan vara intresserade av projektet är; Kommunen, företagare, föreningar samt privatpersoner som är aktiva inom hästsporten. Även andra kommuner som funderar på att starta liknade projekt.

Slutord och slutsatser

När vi började planera för förstudien var det nog ingen som trodde att projektet skulle växa sig så stort. Intresset av att förbättra och att få en bra miljö för det växande hästintresset var mycket större än förväntat.

Under projektets gång har många problem och hinder lyfts till ytan för diskussioner, vilket är det enda sättet att vända ett problem till en utmaning.

Genom att ta reda på hur man utvecklat hästverksamheten i andra kommuner har vi i projektet kommit fram till att i Gällivare kommun, med sin yta, borde det inte finnas hinder för att utveckla hästverksamheten så att den passar alla, oavsett vilken inriktning man har.

Inom ridsporten finns ett stort antal olika inriktningar. Vi har sett att det finns ett stort behov av koordination för att utöka samarbetet. I grund och botten har alla verksamheter samma intresse, hästen. Många av de kurser som anordnas idag behandlar områden som är gemensamma oavsett vilken inriktning man har. Landsbygdsrådet har medverkat för att samordna ett par sådana, något som varit uppskattat. Det finns ett stort behov av en gemensam anläggning för att få igång ett bra samarbete.

Ridklubben Dundret som bedriver ridskola på den befintliga anläggningen står nu inför ett kommunalt övertagande av fastigheten. I ett möte med representanter från Service och Teknisknämnden framfördes de åsikter som finns om verksamheten på anläggningen, utöver ridskoleverksamheten. Som det är idag har inte alla discipliner tillträde till ridhusen eftersom underlaget inte tillåter longering, löshoppning, körning mm. Detta gör att inriktningar där detta ingår med automatik är utestängda.

I planeringen av Bodens Hästcentrum står en ny modern ATG klinik med operationsmöjligheter högt upp på önskelistan. Genomförs detta är det av största vikt att det finns veterinärkliniker med hästmottagning i närkommunerna, för att få fler patienter att åka till Boden i stället för, som idag till Finland.

Många mindre operationer och undersökningar som idag inte är möjliga att utföra i kommunen, skulle kunna genomföras. Idag finns närmaste ATG klinik i Boden, men många väljer att åka till Finland, en resa på 40 mil enkel väg. Med det klimat vi har här uppe måste man ibland ställa in resor och hästar utsätts för onödigt lidande eftersom hjälp i den egna kommunen inte är möjlig utan en veterinärmottagning.

Vid besiktningar av vissa hästraser är det obligatoriskt med röntgen, något som inte heller finns i kommunen. Genom att ha en hästmottagning med röntgen och tvångsspilta i kommunen, skulle man spara tid, pengar och miljö. Ett vinna-vinna förhållande för alla.

© Landsbygdsrådet 2010

Sida 8 av 8

Landsbygdsrådet Gellivare

Postadress

Postgatan 1
982 31 GÄLLIVARE
SWEDEN

Besöksadress

Postgatan 1
GÄLLIVARE
SWEDEN

Telefon/Internet

Nat. 0970 - 786 15
Mobil: 070 - 380 86 15
www.landsbygden.org

Telefax/E-post

Nat. 0970 - 786 15
kontoret@landsbygden.org